

творчого вирішення практичних питань, умінням використовувати в своїй роботі все нове, що з'являється в науці та інженерії, постійно підвищувати рівень своєї кваліфікації, зокрема й у процесі іншомовної підготовки.

Аналіз методичної літератури та тенденції професійно орієнтованої іншомовної підготовки дають підстави стверджувати, що дієвими для реалізації принципу іншомовної професіоналізації є застосування інтерактивних технологій, оскільки вони сприяють:

- активізації навчального процесу;
- інтенсифікації самостійної роботи студентів;
- розвитку пізнавальної активності студентів;
- індивідуалізації та інформатизації навчання;
- розширенню кругозору майбутніх фахівців;
- розвитку критичного та творчого мислення;
- вмінню вирішувати проблемні ситуації [1, с. 23].

Таким чином, явище іншомовної професіоналізації є важливою складовою процесу становлення майбутнього фахівця з прикладної механіки, оскільки є не лише засобом підвищення рівня володіння іноземною мовою, а й невід'ємним джерелом поповнення знань у сфері професійної діяльності.

Література:

1. Інтерактивні методи навчання: навч. посібник / За заг. ред. П. Шевчука, П. Фенриха. – Щецін: Вид-во WSAP, 2005. – С. 23.

2. Крупченко А. К., Кузнецов А. Н. Основы профессиональной лингводидактики / А. К. Крупченко, А. Н. Кузнецов: монография. – М. : АПКиППРО, 2015. – С. 105.

3. Теоретико-методологічні засади модернізації змісту гуманітарної освіти у вищій школі України: Монографія / [К. Є. Балабанова, Н. М. Дем'яненко, Н. О. Дівінська та ін.]; За заг. ред. Г. В. Онкович. – К. : Педагогічна думка, 2013. – С. 62.

*Черкашина Надія Іванівна,
Харківський національний університет ім. В. Каразіна*

ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНЦІЙ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У МАЙБУТНІХ ЕКОЛОГІВ

Одним із способів оновити зміст освіти в закладах вищої освіти та узгодити його з сучасними потребами, інтеграцією в європейський і світовий освітній простір – це спрямувати увагу освітніх програм на ключові компетенції студентів та створення ефективних механізмів для їх реалізації.

Формування компетенції з професійної іноземної мови розглядається як педагогічно керований процес, який відбувається не тільки у викладанні іноземної мови для студентів, а й в процесі засвоєння предметів гуманітарного циклу (використовуючи автентичні тексти іноземною мовою), навчальних

предметів загальної професійної орієнтації (зустрічі із зарубіжними колегами, використання фахових документів іноземною мовою, і т.д.), спеціалізованих курсів, а також в освітній (організації тематичних освітніх заходів іноземною мовою) і самостійній роботі (використання Інтернету, пошук іноземної літератури в бібліотеках).

У Харківському національному університеті імені В.Н.Каразіна на екологічному факультеті професійним компетенціям з англійської мови приділяється велика увага. Факультет успішно розвиває і підтримує міжнародні наукові контакти з вищими науковими закладами Європи, студенти мають змогу стажуватися у провідних навчальних закладах Польщі, Австрії та Німеччини. Традиційно у квітні проводиться наукова студентська конференція англійською мовою з залученням студентів і викладачів з інших вишів України з публікацією кращих виступів. Нововведенням на факультеті є захист дипломних робіт англійською мовою. Цьому, без сумнівів, сприяє викладання декількох предметів англійською мовою на старших курсах.

Наукові дослідження дозволили визначити структурні компоненти професійної компетенції з іноземної мови екологів, які включають в себе ціннісні (мотиви, цілі, цінності), когнітивні (перетворення знань з іноземної мови на різних рівнях в професійній сфері) і пов'язані з діяльністю (вміння, форми і шляхи використання зарубіжного досвіду в професійній діяльності, в тому числі міжнародних). Аналіз навчальної літератури дозволяє виділити особливості професійної компетенції екологів з іноземної мови: комунікативна, нормативна, творча і ціннісна.

Ми охарактеризували особливості професійної компетенції з іноземної мови представника природоохоронної професії: інтеграційні (відображають вплив усіх його компонентів на особу представника професії в цілому); соціальні (високий рівень компетенції з іноземної мови становить суспільний інтерес (піднімає престиж в суспільстві, престиж еколога); регулярні (компетенція з іноземної мови сприяє самопізнанню і саморегуляції), персональні майбутнього еколога (включає в себе формування майбутнього еколога як творчу індивідуальність), безперервність (підтримує постійну потребу суб'єкта в саморозвитку, побудові особистої траєкторії безперервної освіти).

Величезні ресурси, що містяться у вивченні іноземних мов, предметів екологічного циклу, в тому числі дисциплін екологічної спеціалізації, в організації самостійної та позааудиторної роботи студентів у вищих навчальних закладах повинні сприяти формуванню професійної компетенції з іноземної мови екологів, спеціалістів у природоохоронній галузі, яка забезпечує формування професійної культури.